Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 96. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПОНЕДІЛОК, 25-го КВІТНЯ, 1921.

VOL. XXIX. — No. 96. — JERSEY CITY, N. J., MONDAY, APRIL 25, 1921. — THREE CENTS

Проти-імміграційний законопроєкт ухвалений Палатою Послів.

ЗАКОНОПРОЄКТ МАЛО РІЖНИТЬСЯ ВІД ТОГО, КОТРИЙ ВІДКИНУВ ВИЛСОН.

ВАШИНҐТОН, 22. цвітня. — Палата послів американського конгресу ухвалила нині законопроєкт проти імміграції чужинців до Злучених Держав.

Сей законопроєкт мало різниться від законопроекта, ухваленого попереднім конгресом, а відкиненого бувшим президентом Вилсоном. Суцна різниця лежить в тім, що новий законопроект обмежає число нових імігрантів, котрим буде вільно прийхати сюди, до 3 процент імігратів з тої самої держави, котрі уже були тут в році 1910. Ся заборона імміграції буде тревати від 10. мая 1921. року до 30. червня 1922. року, отже через 14 місяців без 10 днів.

ПОЛІТИЧНІ ВТІКАЧІ НЕ БУДУТЬ МАТИ ПРАВА ЗАХИСТУ.

Кількох конгресменів старалося переперти ухвалу, що політичні втікачі, себто ті, що хочуть імігрувати до Злучених Держав з утечі перед переслідуваннями політичними, мають становити виняток від постанов анти-імміграційного закона і мають мати вільний вступ до Злучених Держав. Симпатики Айришів під проводом конгресмена Сабата з Илинойс внесли були відповідну резолюцію. Однак палата послів відкинула внесенне.

ОСТРА ДЕБАТА НАД ПОПРАВКОЮ ЩОДО ПРАВА ЗАХИСТУ.

Справа азилю (захисту) для політичних втікачів викликала оживлену дискусію, в котрій брали участь з одної сторони прихильники Айришів, з другої сторони одинокий соціяліст в палаті послів Меєр Лондон.

Конгресмен Мондел противився якимнебудь поправкам на користь політичних втікачів. „Якби принято поправку Сабата", — говорив він, — „тоді треба допустити до Злучених Держав не лише айришських втікачів але й Вільгельма Прокляторого (то є бувшого німецького цісаря), та й австрійського Карла, та всіх князів та королів Европи, котрих народи Европи змели з престолів. Аргументи, що захисту потребують тепер втікачі російські перед режімом Ленина і Троцького, мене зовсім не переконують, бо завтра вага може перехилитися в другу сторону і ми тоді мусіли принятн убійців та злодіїв, викинених російським народом з престола, бо тоді до наших зверей застукалило цілі горди большевиків та анархістів".

Соціялістичний конгресмен Лондон підчеркав, що жадної ідеї не можна замкнути ніякими поліційними постановами, ані через замикане її поза тюремні крати ані пограничні обмеження імміграції. Він звертав увагу на те, що Злучені Держави, котрі голосили війну за демократію, не повинні обмежати права імміграції.

ДВІ НЕЗНАЧНІ ПОПРАВКИ ДО ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНА.

Лише дві поправки до імміграційного закона приняла палата послів.

Перша поправка, поставлена нюйорським конгресменом Фишом, постановляє, що ті американські горожани, що служили у війні в американській фльоті або в армії, мають право спроваджувати свої родини зі старого краю.

Друга поправка, внесена висконським конгресмен Купером, дає право американським горожанам спроваджувати зі старого краю свої малолітні діти (понизше 18 року життя).

БІЙКА МЕЖИ СТРАЙКАРАМИ ТА СТРАЙКОЛОМАМИ.

БОСТОН, 22. цвітня. — Осередок фабричного дистрикту виробу одежі в сім місті був сценою завзятої боротьби межи страйкарками та страйколомками, в котрім брали участь коло 30 до 40 страйкарок та велике число страйколомок. Бійка почалася по укінченню роботи, коли страйколомки вертали гуртами до домів. На дорозі Голт та Самер стріт прийшло до горячої бійки межи обома сторонами, в котрій жінки зривали сочі бій з голови капелюхи, рвали волосє, билися пястуками, дерли одежину. Двох полісменів кинулося в гущу та арештували дві женщини під закидом, що вони були провідничками нападаючої сторони страйкарок.

ГОМПЕРС НАЗВАВ КОНГРЕСМЕНА ДУРАКОМ.

ВАШИНҐТОН, 22. цвітня. — Самуель Гомперс, председатель Американської Федерації Праці, відповів на напасти конгресмена Андергіла, котрий промовляючи недавно на однім гресмена Андергіла, котрий промовляючи недавно на однім обіді назвав „Гомперса та його прокляту банду" зрадниками та убийцями; Гомперс заявив, що Андергіл є скінчений дурак та злобний шахрай, і що се він добре знає, і що йому, Гомперсови, дивно, як другим конгресменам не стидно засідати з таким дураком в одній палаті.

ВІДКЛИКУЮТЬ, ЩО МАСАРИК ЗРЕЗИГНУВАВ.

ВАШИНҐТОН, 22. цвітня. — Чехословацьке посольство подає до відома, що вістка про резигнацію чеськословацького президента Масарика неправдивві.

Рівночасно приходить вістка з Праги через Лондон, що президент Масарик уступив через слабе здоровле.

ЗАКОН ПРОТИ ВЛАСТИТЕЛІВ ДОМІВ, НЕ ПРИЙМАЮЧИХ ДІТЕЙ.

Нюйорська легіслятура приняла, а губернатор стейту підписав закон, котрий накладає острі кари на властителів домів, які важилибся відкидати комірників на тій основі, що в них є діти. Як говорив один посол до легіслятури, властителі домів волять, щоби комірник мав в своїм мешканню котів, псів, малпи, крокодилі або инчі улюблені звірятка, коби лише не діти.

В СПРАВІ ПОДАТКОВИХ ЗВІТІВ.

Рівночасно губернатор підписав закон Джансона, котрий постановляє, що не маєся карати людини, котра несвідомо предложила невідповідне податкове справоздание, але поправила його до 10 днів після того, як її звернено увагу на те. Як що однак не предложиться поправленого справоздання до 10 днів, то кара буде виносити 5 процент податку, а кромі сего заплатить 1 процент за час незаплачення.

СУД НЕ ПРИЗНАС ПРАВО НЕЗАКОННИХ ДІТЕЙ ДО СПАДКУ.

Шікаговський суд розбирав претенсії до спадку по відомім шікаговськім купци Маршелі Філді, котрого маєток обчислюють на 100 до 200 міліонів долярів. Ходило межи инчим, чи незаконний син Маршела Філда має право до спадку. Суд рішив проти сего права.

СЛІДСТВО ПРОТИ ДІДОЗРІЛОГО ЗА ВИБУХ НА ВОЛ СТРІТ.

Поліція міста Скрентону, котра арештувала Італійця Тіта Люіджо під закидом вини за вибух на Вол стріт в Ню Йорку мінувшого вересня, вела довгі допити обжалованого. Обжалований не міг сказати, де він був в день вибуху на Вол стріт, одначе заявив, що не може, щоби він мав щонебудь до діла зі злочином. Поліція дає до зрозуміння, що арештований є анархістом та що коло нього найдено анархістичну літературу, ба навіть старається доказати, що він знакомий особисто з Еммою Гольдман і другими провідниками анархістів в Америці. Поліція має предложити фотографію арештованого людям, котрі бачили візника, що в день вибуху їхав на возі з динамітом.

НАЙШОВ СКАРБ В ЗЕМЛІ.

Генрі Доймерон, бідний ірландський фармер в горах Верджінії, котрий працює для свого сгрия за 10 долярів місячно, оручи оноді поле на горі Браш, заорав плугом в малий металевий горщок, завинений в козячу скіру. Розвинувши горшок, найшов в ньому 13 тисяч долярів в золоті, 600 долярів в сріблі, та 1030 доляри в других монетах. Сі послідні були уже так знищені ржею та снідю, що вже навіть не можна було пізнати, з якого часу вони походять. Найпізніші гроші походять з року 1823.

Щасливий винаходчик боявся, що від нього заберуть його скарб, і він через цілі три тижні скривав своє відкриттє. Він каже тепер, що йому нераз снилося, що він колись найде гроші, і буде мав защо купити фарму на власність.

БАНДИТИ ЗРАБУВАЛИ 25 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ВІД БАНКИРІВ

В четвер шікаговська поліція завела по раз перший нову систему проти рабунків, котрі послідними часами стали дуже звичайною річю в Шікаго. Сподівалася поліція, що розбійники будуть боятися нової системи. Однак поліцію ждала велика несподіванка: в самий перший день змінености сторожі бандити обікрали кількох шікаговських банкирів на 25 тисяч долярів.

Зараз по отворенню банку по 9. годині рано, Джан Амберг, віцепрезидент банку Шуберт енд Амберг Стейт Бенк, та Стовн, касієр сего самого банку, виїхали з 25 тисячами у валізці до дурого банку. Їхали автомобілем, і навизнсно їхали вулицями, якими передше не їхали. Та на нїщо не здалася їх обережність, бо ледво переїхали кілька блоків, як до їх автомобілю наближився другий, обсаджений 5 узброеними людьми, котрі з витягненими револьверами в руці, приказали їм задержатися на розі улиці. Тут бандити казали банкирам пересісти до авто бандитів і забрали з нимі що сидь було в машині. По дорозі забрали від них валізку з грішми, перерахували, чи є всі гроші, обшукали кишені банкирів, чи не сховали там яких грошій, а перекопавшися, чи забрали всі гроші, задержали автомобіль і казали банкирам висідати: „Ми вже з вами, пташки, покінчили. Тепер гоніть". Банкирі вискочили з авто і довго не думаючи, добігли до поліційного сигналу. В дві мінути коло них стоях автомобіль, наладований поліцією, але ані банкирі ані ніхто з видців не міг сказати, в котру сторону поїхали бандити.

КАЖЕ, ЩО МОЛИТВОЮ МОЖНА ЛІЧИТИ.

Др. Томан Рейнолдс, пастор єпіскопальної церкви в Нюкесел, в Пенсильвенії, каже, що молитвою та покладанем рук можна лічити хорих, котрі не можуть ходити, ба навіть слінних. Рейнолдс каже, що він не має нічого спільного з Крищен Сайенс, і перечить, немов би він самий мав таку силу. Він каже, що він уже вилічив молитвою богато людий, то що люди виздоровлінями переконалися, що він говорить правду, і тепер уже ставляють для нього клініку, в котрій будуть лічити лише молитвою та покладанем рук. Він каже, що сей рух почався з кружка молитви, основаного рік тому назад.

ПОЗИВАЮТЬ ЗА УШКОДЖЕННЄ ТРІЯНИМ ГАЗОМ.

Трое людий, а саме Елизабет Джовнс, Бернард Шварц і Станислав Висоцький явилися в бофаловськім суді компанію Американ Магнезіюм з Найагра Фолс за відшкодованє в сумі 100 тисяч долярів. Підставою позву є шкода, яку позовники понесли на здоровлю, коли минувшого вересня у фабриці компанії тріє збірник з трійним газом. Як каже позов Висоцького, він тепер лежить в шпиталі безнадійно хорій на сухоти, котрих набрався в наслідок випадку. Панна Джовнс в час вибуху збірника працювала в компанії як стенографістка; газ був такий сильний, що він зовсім перегриз клявіші й машини до писання.

ФРАНЦУСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТИ АЛІЯНТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ, 22. цвітня. — Комуністичний комітет в Парижі розліпив по мурах міста плякати, в яких сказано, що справа воєнного відшкодования є ділом кляс, та що аліянти не мають права домагатися золота німецького народу, бо німецький нарід не є одвічальний за війну.

На плякатах був також зазив до Французів, щоби не відкликалися на зазив правительства до мобілізації.

СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ В СПРАВІ ОСТРОВА ЯП.

ТОКІО, Японія, 22. цвітня. — Дипльоматичні „ради" рада по виясненню справи з островом Яп міністром заграничних справ бароном Учіда, потвердила становище японського правительства в сій справі.

Урядового звідомлення про се становище не оголошено, але говорять, що японське правительство хотіло би в сій справі порозумітися безпосередно з правительством Злучених Держав.

НІМЕЦЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ МАГНАТ НЕ ВІРИТЬ В ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕГОВОРИ.

ПАРИЖ, 22. цвітня. — Кореспондент паризької часописі „Ентрансіжан" подає свою розмову з німецьким промисловим магнатом Гугом Стіннесом.

Він пише, що Стіннес заявив, що нони будуть говорити між собою самі політики, то з тих переговорів нічого не вийде. Успіх, каже, може бути аж тоді, як зійдуться на розмову бізнесмени, котрі не кермуються ненавистю і не наставляють один до одного револьвера. Нам треба, казав, лікарів для хорого світа, а не промов, прапорів і музики.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ІНЖИНІР ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ РЕВОЛЮЦІЙНИМ ТРИБУНАЛОМ

РИГА, столиця Латвії, 22. цвітня. — Московські часописі з 17. с. м., які нині сюди наспіли, доносять, що революційний трибунал в Москві має судити американського інжиніра, Роела С. Кілі, котрого арештовано в Москві ще весною.

Наперед відбудеться перед революційним трибуналом розправа проти арештованих меньшевиків (соціял-демократів), а потім зараз зачнеться розправа проти інжиніра Кілі.

Його обжалювують советські власти за „економічну шпіонажу".

БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕТОПЛЮЮТЬ РОСІЙСЬКЕ ЗОЛОТО В ШВЕЦІЇ.

СТОКГОЛЬМ, столиця Швеції, 22. цвітня. — Шведська чекарня (де чеканять металеві гроші) перетопила недавно богато російського золота на рублі й інші артикули.

Протягом 1920 року в Швеції перетоплено 19 тон російського золота, а з того три і пів тони перетоплено на рублі.

Сього року чекарня перетопила 70 тон, а переважну часть того золота вислано до Злучених Держав на заплату за товари.

Перетоплене золото означено знаком шведської чекарні.

В теперішню пору більше ви мають в шведських банках більше як $120,000,000.

Німеччина хоче відбудувати знищені сторони Франції.

НІМЕЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО АПЕЛЮЄ ДО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ В СПРАВІ СВОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ ВІДБУДУВАТИ ЗНИЩЕНІ ВІЙНОЮ ОКОЛИЦІ ФРАНЦІЇ ПІД ДОГЛЯДОМ ФРАНЦУСЬКИХ ВЛАСТИЙ.

ЛОНДОН, 23. цвітня. — Німеччина вислала ноту до британського правительства, в якій поновляє свою згоду принятись відбудови знищеної Франції.

В ноті сказано: Німеччина є рішучо переконана, що для приверненя світового мира території знищені війною мусять бути відбудовані. Поки се не станеться, все буде небезпекна, ща ненависть буде тривати далі між інтересованими народами.

Дялтого Німеччина знова заявляє, що готова співділати при відбудові всіми способами і всею силою, що має до розпорядимости, та що розважить кожде желанне інтересованих держав.

Далі нота говорить, які средства до відбудови може дати Німеччина.

Перше: — Німеччина приняла би на себе до відбудови поодинокі місцевости.

Друге: — Німеччина приняла би на себе роботи відчищення, залісення, будови і направи знищених околиць, а також приладження на місці будівельного матеріялу і достави машинерії.

Трете: — Німеччина готова подбати, щоби сейчас зачати будови найменше 25.000 деревляних мешкальних домів в знищених сторонах Франції, аби були готові, поки зачнеться осіння студень.

Четверте: — Німеччина годиться виконати сі роботи під наглядом і після планів французьких властий.

Вкінці німецьке правительство каже в ноті, щоби аліянтські правительства згодились обговорити подробиці німецького пляну відбудови з німецьким правительством.

НІМЕЧЧИНА ПРИГОТОВЛЯЄ ПЛЯНИ ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАНЯ

БЕРЛІН, 22. цвітня. — Німецький кабінет відбуде засіданя нині і завтра в справі заходів німецького правительства щодо полагоди воєнного відшкодования для аліянтів.

Міністер заграничних справ др. Сімонс говорив нині в парляменті про відповідь американського правительства на німецьку ноту до Вашинґтону.

Він сказав з того приводу:

„Німецьке правительство мусіти-ме приняти відповідні постанови, щоби створити підстави для своїх предложень. Сьогодня вечером збереться кабінет на нараду, а завтра правительство проголосить свою політику у справі відшкодованя. Правительство свідоме того, що зладжуючи предложенне про пляни на відшкодованє, воно мусить посунутись до найдальших границь економічної спроможности німецького народу для виконання вимог воєнного відшкодования".

Він додав, що Німеччина мусить переконати світ, що вона не обнижує своєї економічної сили і спроможности платити відшкодованє.

НІМЕЦЬКА ПУБЛИКА НЕ СПОДІВАЛАСЬ УСПІХУ З ПРОШЕННЯ НІМЕЦЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ДО ВАШИНҐТОНУ

БЕРЛІН, 22. цвітня. — Німецька преса приняла із здивованєм відомість, що німецький премієр Ференбах і міністер заграничних справ Сімонс вислали ноту до президента Злучених Держав Гардінга в справі посередничення між Німеччиною й аліянтами.

Часописі пишуть, що згоди можна було сподіватись, що президент Гардінг відкине предложенне, та що нота німецького правительства до Америки є кроком розпуки.

Коликже біля півдня появилася в пресі одповідь президента Гардінга, громадська думка в Берліні почувалася краще, бо побачила, що ся одповідь не була рішучим одкиненнем німецького прохання, а навпаки, заявила згоду принятись посередництва в предложенню певних означених німецьких пропозицій аліянтам.

ФРАНЦІЯ МАЄ ГОТОВІ ПЛЯНИ ДЛЯ ДАЛЬШОЇ ВІЙСКОВОЇ ОКУПАЦІЇ НІМЕЦЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

ПАРИЖ, 23. цвітня. — Вчера відбув премієр Брінд останню конференцію з маршалом Фошем перед своїм відїздом на конференцію до Англії. Фош передав Брінадови готові пляни окупації области Рур.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ДОРІКАЄ, ЩО ІТАЛІЯ НЕ ЗАПРОШЕНО НА КОНФЕРЕНЦІЮ В АНГЛІЇ.

РИМ, столиця Італії, 22. цвітня. — Римські вечірні часописі сьогодня пишуть про се, що Англія і Франція не запросили Італії на конференцію в Гайт, в Англії.

Часопись „Трібуна" пише, що коли Лляйд Джордж і Брієн мусять обговорювати потребу взаїмного порозуміння, то се вказує, що між ними немає порозуміння. Далі та газета завважує, що хотяй сходини обох премієрів мати-муть приватний характер, то наслідки тих сходин можуть мати велике міжнародне значінне.

Часопись „Епока" пише, що Італія не буде заступлена на конференції в Гайт, бо не дістала жадного запрошення.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сітї і заграницею.

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

На польській службі, на шкоду свому народови.

Зі старого краю доносять про таку прикру подію:

Граф Михайло Тишкевич, котрий заступає уряд Петлюри в Парижі, просився в часі побуту польського „начельника" Пілсудського в Парижі до нього на авдіенцію. Коли „начельнік" його не приняв, він звернувся до польського міністра заграничних справ князя Сапеґи. Князь графа приняв. Граф князеви жалувався, що уряд Петлюри не платить йому нічого на удержанє місії в Парижі. Князь Сапеґа відповів йому, що польський уряд виплачує Петлюрі місячно 30 мілионів (не гроший, але польських марок), з чого 20 мілионів йде на його уряд і військо, а 10 мілионів на заграничні місії кождого місяця. РІВНОЧАСНО ЗАЯВИВ САПЕҐА ГРАФОВИ ТИШКЕВИЧЕВИ, ЩО З УВАГИ НА ЗАВЗЯТУ АҐІТАЦІЮ ГАЛИЦЬКИХ И АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПРОТИ ПОЛЬЩІ ПО ВСІХ ОСЕРЕДКАХ ЗАХІДНОЇ ЕВРОПИ І В АМЕРИЦІ ТА В КАНАДІ ЗА САМОСТІЙНОСТИЮ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ, БУЛО БИ ВЕЛЬМИ ПОЖАДАНИМ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ І ДЛЯ ПОЛЬЩІ, ЩОБИ ДЛЯ УЖИТКУ ЗАҐРАНИЦІ УРЯД ПЕТЛЮРИ ТЕПЕР ЩЕ РАЗ ПУБЛИЧНО ЗАЯВИВ, ЩО ЗРІКАЄТЬСЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ В КОРИСТЬ ПОЛЬЩІ. Притім князь Сапеґа дав графови Тишкевичеви до зрозуміння, що се повинна зробити передівсім париська місія Петлюри, а тоді він подбає, що вона одержить гроші.

Коли се донесенє є дійсно правдиве у всіх „своїх подвірщах, то воно свідчить дуже сумно про граф Тишкевича і про цілу польську рабську політику групи Петлюри.

Коли Петлюра і його місії мали вже зійти аж на наємників Польщі і виконувати її службу і розкази, то радше повинні вже були давно розвязати сей цілий свій бизнес і не компромітувати української справи заграницею.

За марні мілиони безвартних польських паперових „гроший" (які і так Польща винна за загарблене з України добро) група Петлюри, яка себе представляє, що заступає велику Україну, тепер має виконувати рабську службу для голошення польських заяв, що західні українські землі — се польські землі.

Ся рабська служба, як усяка рабська служба, приносить велику шкоду українському народови.

Пора найвисша Українцям в Европі провірити цілий Петлюрівський бизнес совісно і справедливо та оголосити перед світом усю правду, аби весь світ знав, як має ставитись до Петлюри, його політики і усяких заяв.

Боротьба нерівних сил.

В. Джет Лок, економіст залізничих юній, котрий оногді виступив з поважними закидами проти американських банків, оголосив відповідь своїм критикам, котрі пробували збивати його твердженя. У відповідь президентови банку Гаранті Траст Ко. в Нью Йорку, котрий називав твердженя Лока демагогічними напастями, Лок підніс зручно одну важну сторону боротьби межи фабрикантами та робітниками, без огляду на те, чи та боротьба проявляється страйком (коли робітники покидають роботу) чи локаутом (коли фабриканти викидають робітників з роботи).

Говорячи про теперішне безробіттє, Лок порівнював втрати капіталістів з втратами робітників.

Правда, що фабриканти терплять через застій в промисли, але сі терпіня не можуть навіть рівнятися з терпіннями робітників. Підчас теперішнього безробіття капіталісти не терплять дуже, бо в них є назбирані з війни великі припаси капіталу, котрі можуть їм вистарчити на заплату дівіденд на довгі роки. На думку Лока американські фабриканти назбирали через війну понад 16 мілярдів долярів надвижки, котра їм позволить ще дуже довго вести бизнес без дійсних втрат. Так, приміром, сталева компанія Юнайтид Стейт Стіл Корпорейшен має понадного капіталу тільки, що буде мати з чого платити відсотки через сім літ.

Становище робітників зовсім друге: Як доказують дані, зібрані самим таки урядом, в Америці є тепер коло 5 мілионів робітників без роботи, а з них що найменше 3 мілиони не працювали всю зиму. Кошта удержання сих робітників і їх родин виносять що найменше 1 мілярд долярів на місяць, коли чисклити лише найбільше необхідні річи.

Тимчасом всі робітничі ощадности по американських банках виносять разом коло 5 мілярдів 186 мілионів долярів. Значить, що робітники через брак заробітку вичерпають всі свої ощадности за яких 5 місяців. Такий час вони можуть бути без роботи і без зарібку.

Значить, що тоді, як капіталісти можуть побирати проценти від своїх капіталів (не вживаючи навіть сих капіталів) через кілька літ, робітники не можуть видержати здержання промислового життя на довше як на кілька місяців. Капіталісти ще кілька літ будуть жити процентами зі своїх капіталів, тоді як робітники уже тепер вичерпують свої капітали, котрі не вистарчуть їм на довше як на кілька місяців.

Отже порівнанне показує, що в промисловій боротьбі (страйк і локаут) рішає сила капіталу; що робітники мусять братися дуже осторожно до всякої промислової боротьби; що всяку організовану акцію треба переводити дуже зорганізовано; та що робітники в боротьбі за краще житте не можуть обмежатися самою так званою промисловою боротьбою, в котрій капіталіст хоч куди краще узброєний від робітників, але мусять уживати також другого способу боротьби, в якім не рішає сила капіталу, але саме число, в котрій через-те капіталісти поставлені в гірше положенне від робітників: що робітники мусять уживати попри промислову боротьбу також політичної боротьби.

Величава народня маніфестація в Филаделфії.

(Спеціальна кореспонденція „Свободи").

Филаделфія, Па., 20. цвітня 1921.

В неділю, дня 17. цвітня с. р. спільним заходом товариства „Січ" та „Запомогового Комітету" відбулося в Филаделфії величаве віче, що стало справді великою національною маніфестацією за визволенне рідного краю і за політичною та грошевою допомогою для рідного краю, а проти польських та московських грабіжників, що хотіли би наш нарід заневолити.

І сим разом, як завсіди филаделфійська українська громада у с і м показала, що вміє дати приклад цілій українській суспільности в Америці. Всі филаделфійські Українці без ріжниці поглядів злучились до купи, щоби показати, що ще не завмер український дух ані від ударів ляцьких катів ані від каїнової роботи т. зв. большевиків. І в Филаделфії є жмєня тих зрадників, але филаделфійські Українці виключають їх споміж себе наче проказу — так як се тим зрадникам належиться. І на наше віче прийшло їх може з 50, аби робити галабурду. Але їх відразу на салю не пущено. І справедливо! Бо се мало бути віче Українців, а хто не хоче помагати рідному краєви, але напакши — лучиться з ворогом України, той не є Українець і тому Юді нема місця серед Українців. **А тим кільком, що влізли якось крадькома на салю, славні Січовики сейчас показали дорогу на двір, як тільки ті ревуни обізвались. Навіть не счулись, як опинились на улиці. То ще щастє їх, що то Січовики займились ними! А то нарід так був обурений, що був би на місці порахував їм ребра.**

Вічева саля була битком набита. Було около 3.000 народа. Іменем Злученого Комітету вічевого відчинив віче д. **Грицей**, почім присутні одноголосно згодились, щоби збори провадив д. **Михайло Коцюк**, окружний отаман „Січи" в Филаделфії. Д. Коцюк покликав на секретарів віча д. **Петра Кирилюка** і д. **Михайла Рибака** та виголосив коротку але знамениту промову до зібраних, вказуючи на ціль і вагу віча та взиваючи всіх до порядку і поважного ведення нарад. **Д. Коцюк, як правдивий член робучої кляси, енергічно виступив проти т. зв. большевицьких ревунів, вказуючи на се, що їх робота се нїщо инше як московщїзьство. Якже в тій хвилі якась большевицька душа заскакувала на салі, предсідатель візвав енергічно зібраних Українців, аби сиділи спокійно, бо з тим непрошеним ревуном Січовики зроблять лад.** Звертаючись до присутних на салі ревунів, предсідатель рішучо заявив: **„Хто не годиться з національною цілію віча, нехай встане і подоброму вийде зі салі, а ні — то виведемо його з парадою!" На се знов заскакувало кілька собачих голосів, які зараз і затихли, бо Січовики їх в тій хвилі викинули на улицю. Все те тривало одну мінуту, почім віче відбулося вже в найбільшім порядку та серед одушевления.**

Перший референт про положенне старого краю і потребу політичної та матеріяльної помочі йому виголосив **др. Лонгин Цегельський**, якого появу принято громом оплесків. Його реферат тривав вище півтора годины та коротко обіймав все: і Галичину і Велику Україну, і внутрішню політику і заграничне, міжнародне положенне; виясненне причин невдачі, але також і підстави до доброї надії на будуче. Референт вказав, що старому краєви треба в його боротьбі помогти, **а хто не хоче помагати, сей не Українець і сему не буде чого вертатись до рідного краю.** Отсі слова зібрані приняли бурею оплесків. На кінци своєї промови, референт поставив слідуючі резолюції:

I. Резолюція щодо Галичини.

Зваживши, що по розпаді Австрії в жовтні, 1918, населенне Східної Галичини і північної Буковини, опираючись на принципах демократії і самоозначення народів, зорганізувало свою власну державу, Західно-Українську Республіку, з власним правительством та власною армією;

Зважившись, що Східна Галичина підпала опісля тимчасовій мілітарній окупації Польщі, всупереч ясно висловленій волі всего українського населення краю;

Зваживши, що польські війска, що держать в окупації Східну Галичину, допускаються найбільш варварських та неймовірних злочинів і жорстокостий супроти українського населення краю, та піддають брутальним реляціям і політичним переслідуванням все не польське населенне Східної Галичини; — та

Зваживши, що всі ті переслідування і жостокости вказують, що істнує згори уложений план систематичного винищити українське населенне Східної Галичини, щоби в ній спосіб приготовити поцву польщизації краю та промостити дорогу до мокрого плебісциту в цім нещасливім Східній долі краю, —

Ми, Американці українського походженя, в Филаделфії, Па., зібрані на масовім вічу дня 17. цвітня 1921:

1) Протестуємо як найбільш рішучо проти відачі Українців Східної Галичини під варварську польську окупацію;

2) Пятнуємо отсю мілітарну окупацію яко висліл імперіялізму теперішнього польского правительства;

3) Пятнуємо ще польских ревунів яко найбільшу перешкоду в замиренню Східної Европи;

4) Жадаємо негайної евакуації цілої території Східної Галичини з польских окупаційних війск та польських цивільних властий; — та

5) Жадаємо, щоби правительство Злучених Держав Америки признало Східну Галичину і північну Буковину, згідно з волею подавляючої більшости східно-галицького населення, яко самостійну державу, Західно-Українську Республіку; та щоби населенню Східної Галичини і північної Буковини дано спромогу вибрати собі свобідно своє власне правительство.

II. Резолюція щодо Великої України.

Зваживши, що українське населенне південних провінцій бувшої російської імперії, в числі около 40 мілионів душ, зорганізувало по вибуху російської революції в 1917 році свою власну державу, Українську Народню Республіку; — та

Зваживши, що українське населенне того краю боретьося вже від чотирох років завзято проти російських інвазій, як проти російських реакціонерів так і проти російських большевиків; —

Ми, Американці українського походженя, зібрані дня 17. цвітня, 1921, в Филаделфії, Па.;

Жадаємо, щоби Правительство Злучених Держав Америки всю українську територію бувшої російської імперії признало за незалежиму державу — Українську Народню Республіку.

III. Протест против загарбання українських земель.

Вічє з усею рішучостю протестує проти договору між правительством Петлюри в Парижу, силою котрого правительство Петлюри зрікається Східної Галичини та інших українських земель для Польщі, а також проти договору між большевицьким урядом Росії в Україні та Польщею в Ризі, котрим роздівено українські землі між Росію і Польщу та віддано в польську неволю: Галичину, Холмщину, Підлясє, Полісє і Західну Волинь з мілионами українського трудового народу.

IV. Виконавчі резолюції.

1) Вічє поручає вічевому комітетови виклати ці резолюції до президента Гардінга, до державного секретаря Гюза, до Ліги Народів та до аліянтської Найвищої Ради.

2) Вічє взиває всі українські громади в Америці зорганізуватись для несення матеріяльної і політичної помочі старому краєви.

Голова піддав сі резолюції без дискусії під голосованне. Серед грому оплесків прийнято їх одноголосно. Ніодна рука не піднялась проти них.

З черги д. **Петро Дідик**, організатор сіновий з Шикаго, Ілл., реферував потребу Січової організації. **Бесідник знаменито схарактеризував Каїнову роботу т. зв. большевиків, котрі в дійсности є останніми темняками.** Він візвав усіх Українців єднатися без ріжниці поглядів партійних, бо ще народня хата не збудована, так і не сварімся, — казав — де і як будемо вішати в ній на стіни; де і яку ставити обстанову і т. д. Перше збудуймо хату! Се є ідея Січової Організації, до якої всі повинні горнутися. Сю промову нагородили зібрані ще гірмкими оплесками.

На тім вічє замкнено. Зібрані встали з місць і відспівали одушевлено народні гимни: „Ще не вмерла Україна" і „Не пора". З тисячів грудий неслися громом сі пісні яко доказ сили народньої ідеї. Честь Филаделфійцям! Честь, що вміють в згоді для старого краю працювати.

З Буковини.

Свято Шевченка в Чернівцях.

Дня 20. марта с. р. відзначкувало українське робітничо-просвітне товариство „Воля" 60-літні роковини смерти Тараса евченка. Що свято під артистичним зглядом видержує критику, треба завдячити молодим силам укр. театру тов. „Воля", котрі доклали справді великих старань, щоби задовільнити публику.

Свято почалось відчитом голови тов. „Волі". По відчит зробив український театр публиці несподіванку в „Живім образі". Памятник Шевченка: під памятником приграває старий дідусь на бандурі, а козак і муза вслухуються в спів. Живий образ був під кождим оглядом дуже гарний і чарующий.

Після живого образу ішла вистава „Невольник", драматичні картини М. Старицького в 5-ти відслонах після поеми Шевченка. Прийшлося прямо подивляти гру старого коваля (Деркач). Дуже добре вивязалась зі своєї ролі Ярина (Іскра) і Степан (Борівський). Досить добре вивязався зі своєї ролі Недобитий (Кошарич). З прочих треба згадати ще Опару (Мірний).

Вражав однак дуже брак строїв козацьких; через брак строїв такі малі гурти виведено; однак в цій справі засягнено інформацій і річ маеса так: „Управа театру не могучи на разі вистарати відповідну скількість строїв, удалася до одного укр. товариства о вижичення; хоч-би і за винагородою. Однак відмовлено, бо мовляв не вже збирати видів на засідання, а тих кількох видилових що були присутними не мають права так важну справу рішати. Чисто по рутенськи! Тому рішено, щоби не відволікати свята і обійтися з власними силами.

При кінци відспіванне пісні „Боже, великий, единий, нашу Вкраїну храни" — що публика вислухала стоячи — закінчилось величаве свято і публика вдоволена, опускала повільно салю.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

СТЕРПЕЛТОН, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 211 У. Н. С., подає отсим до відома всім своїм членам, що звичайні мітинги братства і відділу У. Н. Союза відбуваються все в другу неділю по першім пів числом 2-ім Broad St. Всі члени обовязані явитися на мітинг, бо є важні справи. — Д. Карпаюз, секретар.

БУКОВИНСЬКА УКРАЇНА В РУМУНСЬКІЙ НЕВОЛІ.

Часопись „Робітник" (орган української соціял-демократичної партії на Буковині) в 12. числі з 24. марта с. р. подає інтерпеляції (запити), які вніс соціялістичний посол **І. Гишка** в румунському парляменті в Букарешті (столиці Румунії) з причини переслідування Українців на занятій безправно Румунами української части Буковини.

Посол Гишка вніс інтерпеляції до румунського міністра просвіти, до міністра віроісповідань (культів) і до міністра скарбу.

Частину тих запитів румунська цензура в Чернівцях сконфіскувала і ми їх отсе подаємо так як вони появилися в згаданій газеті вже по конфіскаті.

Ті інтерпеляції посла І. Гишки звучать:

До міністра просвіти:

1. Сконфісковано.

2. Чи відомо міністрови просвіти, що на місце замкненої української гімназії в Кіцмані засновано нову з румунською викладовою мовою т. зв. „Lieeul de stat Dimitrie Cantemir" з днем 1. січня 1921, не узглядняючи сього, що в Кіцмані, в повіті й околиці є лише українське населенне?

3. Чи відомо міністрови просвіти, що до новоотвореного liceul statului числилося ледви 28 учеників і то 15 до 1. класи а 13 до приготовної кляси, і що між тими учениками є всего один ученик румунської народности, котрий так як і решта учеників не розуміє румунської мови?

4. Коли се все відоме міністрови просвіти, то позволяю собі ще запитати:

Чи сі розпорядки не противляться принятим на себе обовязкам оборони національних меншостий зі сторони правительства?

5. Чи права на культуру меншостий, передівсім Українців, в придунайських краях, не остають ілюзоричними, а навіть потоптанними?

6. Чи годиться, аби національним меншостям, котрі виповнявсь свої обовязки зглядом держави, відбирати їх рідну школу і накидати їм чужу?

СКОНФІСКОВАНО.

.....чи не було би більше вказаним виховувати підростаючу молодіж в рідній мові на характерних і добрих горожан?

9. Чи не було-б краще для румунської держави, щоби сей liceul statului утраквізиного (перемішено на двомовну школу), щоби викладано в українській і румунській мові і тим вдоволено потреби румунської мови як державної, а національних почувань Українців не обижено?

10. Що думає міністер просвіти зарядити, щоби українське населенне північної Буковини одержало знова українську гімназію в Куцмани, або в найгіршім випадку утраквістичну?

До міністра віроісповідань:

Посол І. Гишка вніс до міністра скарбу отсю інтерпеляцію:

Подаю міністрови скарбу слідуючі неправильности до відома: Міністерство скарбу дозволило на вимину коропи по уплаті призначеного річення вимісько для сільського населення. На відстані сього рішенне внесло мимо селян подання до секретаріяту скарбу, однак по сьогоднішній день подань не полагоджено мимо того, що рада міністрів дозволила на вимину.

Се подаю міністрови до відома і прошу зарядити, щоби внесені подання як найскорше полагоджено.

ЩОЙНО НАСПІВ З ВІДНЯ

ЗАПОРОЖЕЦЬ

календар для народу на рік звичайний 1921.
Зладив Др. К. Трильовський.
Календар ілюстрований образками з української війни. Зміст матеріялу цікавий, підібрані статтей історично-політичний, дух і напрям радикальний.

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовлення з гірши слати до
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВІД УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ У ЛЬВОВІ.

До Хвальної Редакції „Свободи" в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Львів, дня 28. марта, 1921.

Підписана Управа Українського Незалежного Театру товариства „Українська Бесіда" у Львові, пересилає отсим Хвальній Редакції найщирійше спасибі від членів усеї дружини театру, за ласкаве поміщенне закличку прошеня о поміч для столичного театру в старому краю та за щире оприсвячанне помочі в агітацію у Хв. органі в косен нашого театру, який оце другий рік бється зі злиднями і найтяжшими обставинами, щоби ратувати престіж українства в нещасній країні.

Щиро-сердечна наша подяка тим більша, що заклик найшов скорий відгук серед далеких Земляків і ми тішимося вже першою підмогою у висоті 85.000 марок польських, призланих нам заходом Вп. Добр. Миколи Шустакевича. Ця підмога покрие бодай вчасти наші борги; скріпить наші сили та додасть охоти до дальшої невтомної праці в косен української штуки.

З удячністю пересилаємо 48. ч. „Українського Вістника" з дня 24. марта с. р., в якому поміщена наша подяка Землякам громади Ньюарку, які перші поспішили нам з помічю.

ЗА УПРАВУ УКРАЇНСЬКОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ТЕАТРУ У ЛЬВОВІ
З правдивим поважанєм
Др. Гриць Ничка, управ.,
Ярослав Сенькїв, секретар.

ПОДЯКА.

Український Незалежний Театр Тов. „Укр. Бесіда" у Львові складає на сьому місці якнайсердечнійшу подяку дорогим Землякам з Ньюарку в Америці, що то справдішнім співчутєм підсилкались на його заклик — прозвання о поміч для дружини театру та радо і скоро поспішили зі щедрим даром працьовникам рідної сцени, що мимо крайних злиднів і найгірших обставин несуть крапко і гордо прапор рідного мистецтва.

Особлива вдячність наша Впов. Добр. Миколі Шустакевичеви, бувшому артистови українського галицького театру, який знаючи гаразди нашої сцени, щиро занявся справою заклику та організованнем помочі, а також Гурткови українських артистів, з ще: Вп. Пп. Юлії Шустакевич, Юркови Костур, М. Михайлич-Діброві, Евг. Василенко, Анні Ольшевській, Мінюті Трачі Осипови Заяць, Вірі Стеткевич і проф. Д. І. Еленьманови, що не жаліли труду построєнням в Ньюарку вистави „Наталка Полтавка" на дохід нашого Театру.

Із надісланих 85.000 мп. одержала після желання жертводавців головний артист, режісер і справдішний артистичний провідник театру п. Мікола Бенцаль 5.000 мп. як окремий дар за його довголітню працю на рунь сцени, 70.000 мп. розділено між членів дружини після їхніх дійсних заслуг і вроді, а 10.000 мп. позістало в касі на найконечнійші потреби театру.

Щира — щира дяка нашим далеким Землякам!

Львів, 23. марта 1921.

За Управу Укр. Незалежного Театру у Львові:
Др. Гриць Ничка, Микола Бенцаль, Ярослав Сеньків.

Адреса Укр. Незал. Театру є: Львів, ул. Шашкевича, 5, Галичина, Европа.

Жертви на поміч можна посилати через Земельний Банк Іпотечний у Львові.

ашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтанше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна. 28пся
т. т. HUCUK 000
225 E. 6th St.,
PHILADELPHIA, PA.

НЕМА ДРУГОГО КРАЩОГО КАЛЕНДАРЯ В АМЕРИЦІ ЯК

КАЛЄНДАР ЛЬВІВСЬКОЇ „ПРОСВІТИ"

Зміст того календаря незвичайно цікавий, а під пера найліпших авторів, і в половині року має однакову вартість.

ЗА ТЕ ЦІНА ЙОГО ЗНИЖЕНА ДО 75 ЦЕНТІВ.

Вистарчить прочитати у нім статті „Державний лад на Західній Области Укр. Нар. Республіки" або „Боротьба Українського Народу за волю і незалежність", аби мати образ про хід справ на нашій рідній земли.

Тов. „Просвіта" прислало кількадесять примірників до книгарні „Свободи" і тут можна їх набути.

Замовлення проситься висилати на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ОТОЯ КАРТА ПОКАЗУЄ, КІЛЬКО КРАЮ ВІДСТУПИЛИ МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПОЛЬСЬКІЙ ШЛЯХТІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В РИЗІ

Карта показує наперед етнографічну територію України, себто увесь той край, котрий українські люди заселюють збитою масою: північна і західна границя сеї території ограничена грубою лінією відтіньованою тоненькими лінійками.

Поза сю лінію Польща не сягалаби, якиб на низьким мирі рішала правда, бо увесь край на схід (на право) і на południe (на діл) від сеї лінії — се українські землі.

Далі карта показує, куди ідe польська східна границя після угоди межи польськими панами та московськими большевиками, підписаної в Ризі 18. марта 1921. року. На карті ся границя означена грубою зубатою лінією, що тягнеться від устя ріки Збруча до Дністра коло міста Хотина наперед на північ, а потім на північний схід. На схід (на право) від сеї лінії лежить край, котрий Поляки признали московським панам, а на захід (на ліво) від неї лежить край, котрий московські большевики признали польським панам.

Межи тими двома лініями положена та часть української території, котра завдяки політиці московських большевиків попалася під польську кормигу.

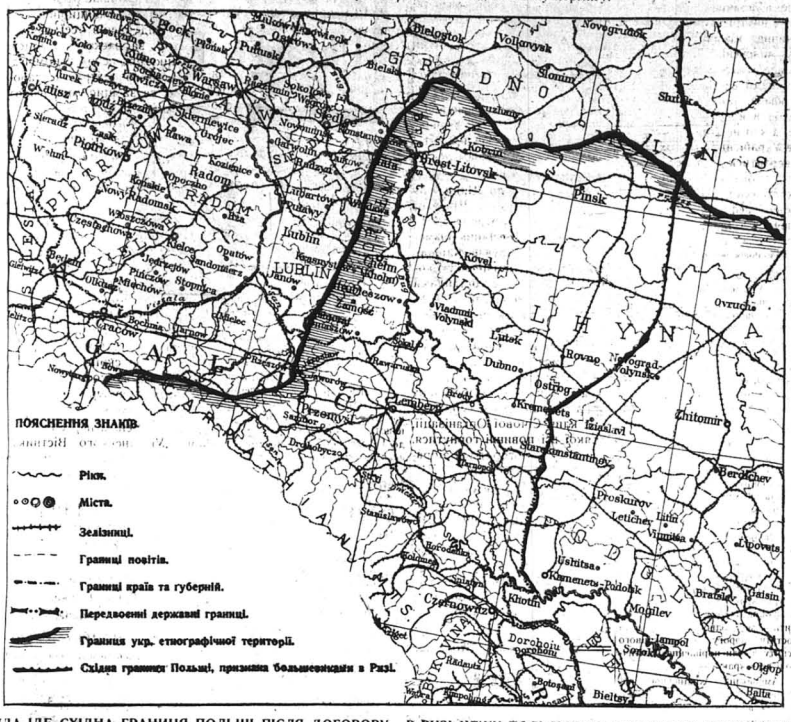

ПОЯСНЕННЯ ЗНАКІВ.

- Ріки.
- Міста.
- Залізниці.
- Границі повітів.
- Границі краю та губерній.
- Передвоєнні державні границі.
- Границя укр. етнографічної території.
- Східна границя Польщі, признана большевиками в Ризі.

КУДА ІДЕ СХІДНА ГРАНИЦЯ ПОЛЬЩІ ПІСЛЯ ДОГОВОРУ В РИЗІ МЕЖИ ПОЛЬСЬКИМИ ПАНАМИ ТА МОСКОВСЬКИМИ КОМІСАРАМИ?

Артикул II. ризького договору говорить докладно про границі межи Польщею та Білорусею та Україною.

Сей артикул звучить дослівно так:

Обі договорюючі сторони згідно з засадою самоозначення народів визнають незалежність України і Білорусі і годяться та рішають, що східні границі Польщі, отже границі поміж Польщею з одного і Україною та Білорусю з другого боку творить лінія:

здовж ріки Двини від границі Росії з Латвією аж до точки, в якій границя б. Виленської губернії стикається з границею б. Витебської губернії;

дальше границею бувших губерній Виленської і Витебської до дороги, що лучить село Дрозди з містом Ореховно, полишаючи дорогу і місто Ореховно по стороні Польщі;

дальше, перетинаючи залізничий шлях біля міста Ореховна і скручуючи на південний захід, йде здовж залізничого шляху, полишаючи стацію Загате по стороні Польщі, село Загате по стороні Білорусі, село Стельмахово по стороні Польщі (на мапі сего не зазначено);

дальше здовж східної границі б. Виленської губернії до точки, в якій сходяться повіти: Дисненський, Лепельський і Борисівський;

дальше здовж границі б. Виленської губернії на просторони одної версти до її скруту на захід біля Сосновня (на мапі не означено);

дальше простою лінією до жерел річки Черниці, від-ля Годзева, відтак здовж ріки Черниці до Великої Чернищі, пливучи її по стороні Польщі;

дальше на південний захід поперек озера Мядюл, відси до села Заречиськ, полишаючи його і с. Хмелівщизна по стороні Білорусі, а с. Старосело і село Туровщізна по стороні Польщі;

дальше на південний захід від ріки Видзі до устя до неї зі сходу безіменої річки на захід від с. Дрогомичі, полишаючи по стороні Білорусі села: Угри, Вольбаровичі, Боровне, Шуніївку, Бєзтроцьк, Далекая, Клячковск, Зязятіно, Матвівенчі, а по стороні Польщі села: Клайськ, Вашкова, Осова, Куськ, Вардомичи, Солоное і Мільча;

дальше рікою Вилією аж до ди), полишаючи по стороні Білорусі села: Райовка, Савичі, Зараквці і Пузово, по стороні Польщі села: Марусин, Смоличі, Летешин і Проходи;

дальше до варшавсько-московської шосси, перетинаючи її на захід від села Филиповичі, полишаючи с. Цехова по стороні Білорусі, а село Йодчиці по стороні Польщі;

дальше на південь від ріки Мороч при с. Хороїлів, полишаючи села: Старі Мокряни, Задвіре, Мокряни і Хоролів по стороні Білорусі, села: Церковець, Осташки, Лозовичі і нові Мокряни по стороні Польщі;

дальше, здовж ріки Сорочі аж до устя її до ріки случі мінської;

дальше здовж ріки Случі аж до границі ріки Пріпяті;

дальше в загальнім напрямі на село Бережці, полишаючи села: Любовичі, Хильчиці і Бережці по стороні Білорусі, а села: Лутки півн. і південні по стороні Польщі;

дальше здовж дороги на с. Букчу, полишаючи дорогу і село Букчу по стороні Білорусі, а с. Корму по стороні Польщі;

дальше в загальнім напрямі до залізничого шляху Барановичі-Олевськ, перетинаючи його поміж ст. Остки і Сновидовичі, полишаючи по стороні України села: Войтковичі, Собачин, Михайлівка і Дудки Сновидовицькі, а по стороні Польщі села: Радивиловичі, Рачків, Біловижська, Біловижа і Сновидовичі;

дальше в загальнім напрямі до с. Мишаківки, полишаючи по стороні України села: Майдан Голишевський, Задерева, Маріямпіль, Жовни, Кленова і Рудню Кленівську, а по стороні Польщі села: Дерть, Окопи, Нетрєви, Войчі, Перелисинка, Нова Гута і Мишаківка;

дальше до уст'я ріки Корчик, полишаючи с. Майнок по стороні України;

дальше горі рікою Корчик, полишаючи м. Корець (Корець — Н. Місто) по стороні Польщі;

дальше в загальнім напрямі до с. Мілятина, полишаючи по стороні України села: Піддубці, Киликів, Голжки, Нараївка, Уласянівка і Марянівка, а села: Богданівка, Черниця, Крилів, Гайків, Довга, Фрідерланд, Куражський поруб і Мілятин по стороні Польщі;

дальше здовж шляху з с. Мілятина до м. Острiг, полишаючи села: Мощанівка, Кривини і Золове по стороні України, а села: Мощаниця, Бодівка, Вильбовно, місто Острог і шлях по стороні Польщі;

дальше горі рікою Вилія до с. Ходаки, — яке залишається по стороні Польщі;

дальше в загальнім напрямі до м. Білозірка, полишаючи по стороні України села: Велика Боровиця, Степанівка, Баймаки півн. і південні, Ліски, Сивки, Волоськи, м. Ямпіль, села: Дідківці, Вязовець і Кривчики, а по стороні Польщі села: Боложівка, Садки, Обори, Шкроботівка, Паньківці, Грибова, Лисогірка, Молодьків і м. Білозірка;

дальше до ріки Збруч, полишаючи шлях і село Шаснівка по стороні Польщі;

дальше здовж ріки Збруч до її устя до ріки Дністер.

ХТО ХОЧЕ МАТИ ЄЩЕ КАЛЄНДАР „ДНІПРО", НЕХАЙ СПІШИТЬСЯ, ЗІ ЗАМОВЛЕННЯМ, БО ВЖЕ Є НА ВИЧЕРПАННЮ.

КАЛЄНДАР „ДНІПРО"
НА РІК 1921
Богатий змістом з численними ілюстрациями і прикрасами, друкований в трех кольорах, дуже старанно виконений.
ЦІНА ПРИМІРНИКА $1.00
Замовлення посилайте на адресу:
„SVOBODA"
82 Grand St. Jersey City, N. J.

55 ІЛЮСТРАЦІЙ

ВІСТИ ЗІ ЛЬВОВА.

Загальні Збори Наукового Товариства ім. Шевченка.

На Загальних Зборах Товариства дня 22. марта, 1921, вибрано головою Т-ва д-ра В. Щурата, До виділу увійшли: А. Андрохович, інж. Ю. Мудрак, др. Ф. Колодій, др. В. Левицький, В. Радзикевич, інж. Ю. Павликовський і др. В. Охримович, Заступники виділових: Мик. Мельник, Мих. Струтинський і др. Р. Цегельський. Контрольна комісія: Ю. Січинський, О. Саевич і Д. Коренець. **Чочесним членом Т-ва вибрано през. Юліяна Романчука. Проф. М. Грушевському серед бурливих оплесків рішено вислати привіт.**

З економічного життя.

Загальні збори спілки українських кооператив Галичини для товарової обміни спілки з о. п. у Львові відбулися дня 29. марта с. р., на котрих вибрано нову Надзірну Раду, до якої увійшли: 1. надрадник Юлиян Січинський, голова; 2. д-р Юлій Савчак зі Львова, перший місто-голова; 3. дирек. Мануіл Павлюк зі Стрия, другий місто-голова; 4. о. Микола Матківський зі Стрия; 5. інж. Юліян Павликовський зі Львова; 6. директор Зенон Рутковський зі Львова; 7. директор Оемлян Саевич зі Львова. Членами Контрольної Комісії: 1. д-р Володимир Мацькевич зі Львова, 2. д-р Андрій Чайківський з Коломиї, 3. Дмитро Олексійчук з Комарна, заступники. Членами Дирекції остали дальше: 1. д-р Олександер Кульчицький зі Львова, 2. дирек. Микола Заячківський зі Львова, 3. директор Сильвестер Герасимович зі Львова. **Із зиску призначено на загальні цілі:** Мп. 42.000, а то: на „Рідну Школу" 15.000; Захоронку у Львові 5.000; Торговельну Школу Тов. „Просвіта" у Львові 5.000; на Сиріtський Захист у Львові 5.000; на Пораднє Материй у Львові 3.000; на Незалежну Пресу 5.000; на Ремісничо-Промислову Бурсу у Львові 2.000; на Національний Музей ім. Шевченка у Львові 2.000.

З недолі нашої молодіжи.

Голосна була в жовтні м. р. справа увязнення 19 учеників української гімназії у Львові, яких опісля обважалувала польська власть о злочин з § 58, а, б. в. Була се звичайна провокація, бо тоді конче треба було довести якогось українського, заговорного хочби лиш серед гімназійних учеників. Справа волала до сеї пори. Щойно тепер випущено сімох на волю, а дванайцять томиться далі в тюрмі.

Передчасні комбінації.

Як пише польська газета „Ржечпосполіта", польська рада міністрів приняла виконуючий розпорядок в справі устрою воєвідств в Галичині, які мають бути оголошені вже в найблизших днях. Становище воєводів мають обняти: Грабовскі (Львів), Ольшівскі (Тарнопіль), Юристовскі (Станіславів), Галецкі (Краків). Польський міністер внутрішніх справ Скульскі перевів вже навіть передвступні конференції з майбутніми воєводами. Дальші наради в справі установлення воєводств, заквідування намісництва і організації нової адміністрації, мають відбутись по іменованню воєводів.

Большевицький добровольець перед судом присяжних.

Перед судом присяжних у Львові ставав 1-го цівтня, 1921, 18-літний Іван Галюлько, фільварочний слуга з Розелевець, обжалований за злочин головної зради за се, що в серпні м. р. вступив яко доброволець до до большевицького війска. Голюлько боронився сим, що на опущеному фільварку не мав з чого жити і з нужди поступив на службу до большевицького війска, в якому однак не служив на фронті, а при тренї. Після переведеної розправи, присяжні судді признали обжалованого невинним і його увільнено від вини і кари.

Смерть Агенора Голуховського

Дня 28. марта с. р. помер у Львові визначний польський політик Агенор Голуховскі, син Агенора, б. намісника Галичини. Покійний був яко австрійський аташе в Берліні, яко радник австро-угорської амбасади в Парижі й австро-угорським послом в Букарешті. Під його проводом польскі члени австрійської палати панів заложили протест проти берестейського мира. По переконанню був Голуховскі русофілом.

Стрілянина у Львові.

Площа св. Духа у Львові була дня 24. марта с. р. видовищем малощо не фільмової трагедії. Старшина головної варти накинувся на сержанта, який йому відповів шутками. Обурений старшина стрілив двічі до сержанта. Сержант схопився тікати, але надумався, і завернувши, почав стріляти до комманданта варти. На варті і серед уличної публики повстала паніка. Поручник з варти при допомозі жовнірів тимчасом вганяв далі за сержантом, що вистрілявши один магазинок, заложив другий і стріляв, куди попало. Щойно по вистріленню останньої кулі дався, як виявилось — пяний сержант обезброїти забраний публиці і варті і відвести до Баднової хати. Се сталося щойно тоді, коли ціла товпа заружених і незаружених людий здобула певність, що пяний сержант є безборонний.

Хто убив дівчину?

Дня 27. марта с. р. у Львові впала від крісової кулі служниця Ксеня Гайдук. Досі ще не виясснено, хто її убив. По місті кажуть, що якраз в тому часі жовнірі на Цитаделі стріляли на гайворонна, а дві навіть убили. Одна куля заблукалась і трафила переходячу дівчину.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

LUCKY STRIKE
Cigarette
It's Toasted
The American Tobacco Co.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

60 акрів найлішої землі, деревяний будинок на 14 кімнат, 35 штук всякої худоби, всякі потрібні забудовання, жерельна вода в стайні, 18 акрів озимини; будинки асекуровані на $8000. Ціна $6500, жадаєсь $2500 готівки.

70 акрів, в тім 20 ліса, 10 пасовиска, 7 акрів озимини; фірму перепливне поток, 3 муровані будинки, 15 штук всякої худоби, при головній дорозі. Ціна $7000, легкі сплати. 95-96

Пишіть або голосіться до:
W. A. FOULTZ & SON,
Quakertown, Pa.

ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ
БРЕМЕН
ШИФИ ВІДХОДЯТЬ
21-го і 28-го МАЯ 1921 Р.
Пишіть по інформації:
IMMIGRANT AID COMPANY, INC.,
49 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

ІФКАРТИ до і з КРАЮ
ПРОДАЄМО ПО КОМПАНЧНИХ ЦІНАХ.
ДОВІРЄ ЛЮДЕЙ, А НЕ ДОХІД — ЦЕ НАША ЦІЛЬ.
ПАШПОРТИ ВИГОТОВЛЯЄМО ДАРОМ.
Помагаємо при оплаті „ІНКОМ ТЕКС".
ГРОШІ пересилаємо по найнизшому курсі з повною гарантією.
Заки що зробите, удайтесь до нас за порадою.
ATLANTIC STEAMSHIP AGENCY,
СЕМЕН КУНКА, завідатель.
154 E. Houston St., New York City

МАЛИМ КОШТОМ можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тинято не гарувати на старі літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найлішої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за 62пєо

$375.00, $50.00 З ГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ
ЗЕМЛЯ НАХОДИТЬСЯ ПРИ ВЕЛИКІМ ФАБРИЧНІМ МІСТІ НЮ ЙОРК-СВІК, СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗИ, 50.000 ЛЮДНОСТИ, 55 МІНУТ ВІДДАЛЕННЯ З НЮ ЙОРКУ, ДЕ НАХОДЯТЬСЯ ВСЯКІ ФАБРИКИ, ДОБРОЮ ПЛАТНЕЮ. НА ТІЙ ЗЕМЛІ ВИБУДУЄМО ВАМ ХАТУ ПІСЛЯ ВАШОЇ ВПОДОБИ, ЯКУ МОЖЕТЕ ВИПЛАЧУВАТИ ТАКСАМО ЯК РЕНТ. — В РАЗІ КУПНА КОМПАНІЯ ВЕРТАЄ КОШТИ ПОДОРОЖИ. — ОФІС ОТВОРЕНИЙ ТАКОЖ В НЕДІЛІ ДО ПОПОЛУДНЯ. — НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ А РІШАЙТЕСЯ СКОРО. ПРИЙМАЄМО ЛІБЕРТИ БОНДИ

ЯК ГОТІВКУ. ПИШІТЬ АБО ГОЛОСІТЬСЯ ПО ДАЛЬШІ ІНФОРМАЦІЇ ДО
HAMILTON REALTY CO.,
63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY
КОМПАНІЯ Є ПІД К ОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ
ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО

ГАМБУРГ	3 класа	.....	$125
ДАНЦІГУ	"	.....	$135
ЛІБАВИ	"	.....	$145

плюс 15 додаток

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВШІ ВІДПЛИВАЮТЬ:
„ЕСТОНІЯ" ..... 4. МАЯ
„ПОЛЬОНІЯ" ..... 18. МАЯ
Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або
BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.
K. W. KEMPE, Gen'l Western Agent, 120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКИЙ
ПЕРЕСИЛКОВИЙ ДІМ
під упр. Гр. Зачківського, укр. фінанс.
ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПО ДЕНІЙ КУРСІ
СКОРО, СОВІСНО І БЕЗ СПЕКУЛЯЦІЇ.
Сотня посьвідчень і вдовленних доствірків.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ І СПРОВАДЖУЄ РОДИНИ
Гроші шліть мові ордер або готівкою на адресу:
EAST EUROPEAN EXCHANGE
2234 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

КУРС
Грошей за 1000 польських марок
драфт $1.45
почтою 1.55
Ромун. леви
драфт $13.00
почтою 14.60
пересилка 35 ц.
Курс підлягає зміні.

U.S.MAIL STEAMSHIP COMPANY.

ВІДІЗДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ ПРЯМО ДО.

БРЕМЕНІ ГДАНЬСКА

S. S. ANTIGONE 3. МАЯ І 15. ЧЕРВНЯ
S. S. SUSQUEHANNA 21. МАЯ І 5. ЛИПНЯ.
S. S. HUDSON 28. МАЯ І 13 ЛИПНЯ

Голоситись до: Passenger Dept.: 45 Broadway, New York City, або місцевих агентів.

ЧОМУ КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ

їдучий до краю повинен удаватися лише до нашого чисто українського Бюра, котре є під зарядом Стефана Дембицького.

Наше Бюро є віддалене від станції ПЕНСИЛЬВЕНІЯ тільки чотири блоки, що є великою вигодою для приїзджаючих до Ню Йорку, бо кождий зі станції перейде пішки і не потребує їздити з пакунками незнайомими стріткарами та собіями.

Спродаємо ШИФКАРТИ до всіх частий світа.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ з краю за посередництвом своїх заступників у Львові, Тернополи, Варшаві і Празі.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ по найвищім деннім курсі або долярами.

Виробляємо ПАСПОРТИ в кількох днях.

Приміщуємо всіх їдучих в добрім і чистім готелі де кождий дістає особну кімнату.

Займаємо ся куфрами від хвилі Вашого приїзду аж до відплину корабля. АСЕКУРУЄМО КУФРИ і пакунки з Ню Йорку аж до Вашої місцевости в краю.

ALL SLAV STEAMSHIP AGENCY, 204 WEST 27th STREET, near 7th Ave. NEW YORK CITY.

Г. КУНАШЕВСЬКИЙ

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ всіх Корабельних Ліній

Спродаж шифкарт до краю і з краю до АМЕРИКИ

через

АНТВЕРПЕН, БРЕМЕН, ГАМБУРГ, ГДАНЬСК, ТРИЄСТ,

і всі другі порти, на найліпших і вигіднійших кораблях

ОПІКУЄСЬ від срічі на стації аж до відпливу корабля. — Чекованє Багажів.

ОСОБЛИВША опіка РОДИН...

ВИСИЛКА і виміна грошій по курсі ДЕННІМ.

Не змушуєсь нікого до виміни тихже при відїзді).

ПОВНЕ ВДОВОЛЕНЄ. — ПО ВСІ ІНФОРМАЦІЇ ВЗГЛЯДОМ ВІДІЗДУ ЯК І СПРОВАДЖЕНЯ ДО АМЕРИКИ. УДАЙТЕСЬ ОСОБИСТО ЧИ ЛИСТОВНО ДО ЗНАНОЇ ДОВГІ ЛІТА ФІРМИ. НА АДРЕС:

G. KUNASHEVSKY,

179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

ДО КРАЮ І З КРАЮ!

ДО КРАЮ. Спроваджуємо родинцїв найлїпшими кораблями і найпевнїйшою дорогою. — В Ню Йорку маємо власний дім для людий, що їдуть до краю

З КРАЮ до Америки сприсваджуємо своїяк скоро, безпечно і за дешевий кошт. — Ваш кревний в краю дістане від нашого заступника у Львові всї поучення дотичне виїзду до Америки

ГРОШІ ДО КРАЮ висилаємо під цїлкоритою гварантією в американських долярах через Український Земельний Банк у Львові. На жадане земляків гроші до краю перешлемо і телеграфічно, на скоре і точне доручение гварантуємо

ПАШПОРТИ ДО КРАЮ виробляємо в протягу трох днив, помагаємо при оплаті державного податку в Ню Йорку, та помагаємо Родинцям в приміщенню їх пакунків на кораблї 150вн-

ОПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ як контракти, повновласть справи спадкові, полагоджуємо скоро з найлїпшими успіхами

Хто скористає з нашої услуги—ніколи сего не пожалує

Найлїпше є їхати до краю, чи спроваджувати рідню з краю через Гамбург або Бремен

РОДИНЦІ! Спішіться з спровадженням своїяк з краю, бо є така можливість, що Злучені Держави замкнуть границі для імігрантів, а тимсамим і Ваші свояки не будуть могли до Америки прибути

Зайдіть або пишіть до

AMERUS TRADING CORPORATION,

139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y

УКРАЇНЦІ!

Если хочете мати добру і вигідну дорогу, як також заїхати в найкоротшім часі до старого краю, виберіть собі один з кораблїв, котрі йдуть просто, без пересїдання, до Гамбурга, Бремен і Антверпії.

ДО ГАМБУРГА:

Цвітень 28 ....Монголія
Май 12 ....Мівнекага
Май 19 ....Мавнт Карролъ
Май 21 ....Орбіта
Май 26 ....Акаїтанія
Червень 2 ....Імператор
Червень 4 ....Ороджеса

ДО БРЕМЕН:

Май 8 ....Антігоне
Май 21 ....Сускегання
Червень 15 ....Антігоне
Червень 5 ....Сускегання

ДО АНТВЕРПІЇ:

Цвітень 30 ....Фінляид
Май 7 ....Ляпляид
Май 14 ....Крунленд

Пашпорти виробляємо листовно в кількох днях.

Спецїяльні кабіни для родин.

Ми виробимо всї потрібні легальні папери і спровадимо Ваших рідних з краю до Америки в найкоротшім часї і без жадних клопотів.

Куфри асекуруємо від випадків аж до Вашої місцевости

Посилаємо гроші до краю по денній курсї з повною гварантією.

По всї інформації звертайтесь листовно або приходїть самі до:

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER.

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ДОПИСИ

ВРАЖІННЯ З КОНЦЕРТУ В НЮ ЙОРКУ.

Джерзи Сити, Н. Дж.

В суботу, дня 9-го цвітня с. р., відбувся концерт на бенефіт панни Марії Корінь в салї українського Народного Дому (на долинї міста) в Ню Йорку. Сей концерт певно на довго лишиться в памяти присутної там публики, котра досить численно заповнила салю. Одна третина публики се були гості з дооколичних місцевостий, як з Джерзи Сити, Брукліна, Нюарку, Бейон, Елізабет, Перт Амбой і других.

Концерт розпочався з дуже незначним опізненем. Всї точки програми були виконувані з такою прецизією, що публика була впрост загіпнотизована і підчас виступів ніхто з публики навіть не важився закашлати. Такий святочний настрій і захопленне не часто можна побачити у нашого загалу. А було чим захоплюватись. Довго невмовкаючі бурї оплесків і кількаразові викликування кождої точки програми, показували, що публика була захоплена музикою, а рівночасно були теж і високою нагородою для виконавців програми.

Душею сего концерту була безперечно панна Марія Корінь. Своїм сильним милим голосочком вона чарувала цїлу авдиторію, за що публика обсипала її такою скількостю цвітів, що сама одна певно не була за всїх донести їх до хати.

Коли би хтось запитався, котра точка програми вийшла найгарнійше, то є лише одна справедлива відповідь, що такої не було ,бо всї були найгарнійші, всї виконавці гідно зі собою конкурували.

Пан І. Палажій, помимо простудження, ані на хвилю не хотів уступити першенства своїм суперникам. З приємностю треба стверднти, що п. Палажій робить великі поступи у своїй вишколеннню і без пересади можна сказати, що він здобув собі перше місце межи українськими співаками в Злучених Державах.

Великі надії робить також п. В. Ярема. Варва, сила і свобода його голосу будуть дуже загружувати п. Палажієви.

Пан Павло Келичава своєю скрипкою пестив найвищійші почування публики. Перфектним виконанием і добором музики не кождий з п. Вензоровайного дав доказ свого таланту. Шкода лише, що так рідко можна його почути на українських концертах.

Непростимим гріхом було би не згадати про молоду пяніст-ку панну Віру Стеткевич, котра послїдними часами дала себе пізнати як першорядна сила межи українськими артистами в Злучених Державах. Доволї чужинецькі пяністки чи пяністи за добрі гроші калічили українську пісню і бламутили наших співачок і співаків, не розумїючи як слїд наших чарівних мельодій.

Пані Е. Савицька своїм контральтовим голосом, і Український Хор з Ню Йорку, під енергічною управою п. Т. Онуфрика доповнили гармонію вінка сего концерту.

Сей концерт відбувся заходом комітету, в котрого склад входили: П. Юлія Ярема, Броніслава Стеткевич, Емілія Угорчак, Петронела Білобрам, Петронела Шевчинська, Марія Кирчівна, Ольга Савицька і п. Яків Корнат.

Честь Вам аранжери! Таких концертів більше!

Осип Логин.

ЧОГО НАВЧИЛИСЬ УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА ВІД БОЛЬШЕВИЦЬКОГО КОМІСАРА В БРУКЛИНІ.

Брукдин, Н. Й.

Ще три чотири роки назад в Бруклинї було спокійно між українською громадою. В Бруклинї найбільше Українців мешкає на „нортсайд". Там вони мають українську церков і кілька запомогових і просвітних товариств. Кожде товариство розвивалося по можности своїх сил і здібностий, давало підприємства, помагало одно другому, а коли було потреба, то всї разом скликали загальне вічне для полагодження народних справ. На збираних зазділи справу, як могли, без жадного крику і шуму, щоби лише сповнити свій обовязок і помочи своїм братам в краю морально або матеріяльно, тай щоби не оставитись по заду других місцевостий. В народній роботї бралн участь, хто міг, хлопці і дівчата помагали співами і представленнями, а старші цїнними датками на народні цїли.

Але, де панує зрада, там ворог не спить, а старається кинути роздор і пошкодити народній справі. Таке сталось в Бруклинї. Для розбитя бруклинської громади приїхав в Клівленду большевицький комісар. Першою його роботою було заложення свого Общества на Гренд Стр. Робити у фабриці не мг, бо сказав, що має важнійшу роботу: шцрити пошану своєго общества. Затим силою членів до своєї кошари і там вихваляював большевицький рай попід небеса. Знайшлося кілька обламаних цапів і дівчат, що йому повірили. Роками ни нічого не робив, дівчат обманював вільною любовю і жив як Турок в гаремі.

Як бракувало йому кругцих або зелених, то затягав кредит на Общество-так у мущин, як у дівчат, а вірні йому зничили, навіть не питали, коли зверне. Найбільшими і найцірпливішими його кредиторами були три дівчини. Всї три дівчата працювати і ощадні, але відмовити комісареви не могли, бо щира воля і вільна любов ім на сеїнс позволяла. За се він їх богато навчив; ,зробив їх відважними , говорнини; як на народне вільне зайдуть, то одна кричить, друга лає, а трета сміється, як божевільна. До розбитя між ними їх на перший фронт, так як Гадер американських легіонів в Східній Галичині против українських повстанців. За се, що його розкази сповняли точно, то в нагороду прилюдно любив потягати їх за ніс, що вони приймали за товариський жарт. Другі дівчата не могли собі виеднати таких привілей в комісара, бо завше відказували йому кредиту.

Та не довго тішилися дівчата своїм комісаром, бо як довідався, що в них в кишени порожно, то скоренько виїхав до Европи. Богато разів люди звертали увагу дівчатам, щоби малися на осторожности, але вони і слухати не хотіли. Як уплинуло три роки, дівчата вже не молоді, природи не поконаєш, хотілося їм з людьми зрівнати і родинним життем зажити. Аж тут переконались, що комісарь женитись не думає, а дорогі люди вже не питаються за ними. Стало їм жаль, що не раз вони аж погробили, так продавали большевицькі газети і книжки, а тепер Общество розпалось, комісар втік, а позичка пропала.

Де хто може з читачів подумає що на сім вже скінчилося і бруклинська громада буде мати спокій і вільну руку до роботи. Але ледво один комісар збанкротував, а вже його учиня другі і заступник пан Шапіро ситься з думкою відновити Общество. Для лїпшої популярности називає він себе не Цапом, але Козлом. На витязній він ще молодий, тонкий і високий. Бігає по Бруклинї з отверт-тим ротом і накликає побалатучених, щоби ратували общество. Робити сей панок тєж не любить, бо, каже, що криза. Та ледво чи вдасться йому така штука, як його збанкротовано му попередникови, бо люди вже помудріли і відпрадавіть його з нічим.

Українські громадяни, будьте осторожні і таких паничів гоніть геть від себе! Дай українських дівчат най се буде наукою, щоби не наслідували більше бруклинську трійку.

А. Ж-ний.

ТОВАРИШІ ЗАКРИЛИ ДОРОГУ СВОЇМ ТОВАРИШАМ.

Бостон, Масс.

„Відкривайте границі! Долой блькаду! Відчиняйте кордони, та пускайте нас домів, на „родіну", на матчику Росію, де вже є соціялізм, комунізм, царство небесне на земли, де свобода і добробут!"

Так ревіли, свистали та носами форкали крикуни тоді, коли через ненормальний стан Европи не можна було їхати в Росію або на Україну.

„Долой канталістів!" — гремїли большевики. „Да здравствуетъ Росія!" — репетували московські агенти. „На погибель контрреволюції, хай живе революція, хай живе революційна Росія, котра простирає до нас руки, до нас своїх революційних синів! Гурей! Гурей! Гурей!"

„Ми хочем чим скорше їхати домів, в свої проклятий капіталістичний, ненависний нам світ запер, перешкоджаючи нам, справжнім революціонерами, дорогу. Доходять вісти з нашої вітчини, що нас там з отвертими очікують рівненми, в тут пани, капіталісти американські, не дають нам можливости виїхати домів, щоб помагати там творити нове життя, щоб пробивати шлях до свободи, до рівности, до добробуту!"

„Ратуйте нас кождий, хто лише вірить в большевицького бога, помагайте нам кричати, пролетарі всїх країв, що нас не випускають з капіталістичної Америки до своєї рідної землі!"

„Протестуйте всї чесні люди щоби нас пустили домів, до братів, сестер, дітей своїх, бо ми хочемо, і то дуже хочемо їхати там, де твориться нове, а валиться старе!"

Такі бесіди виголошувалося майже на кождім вічу, і такі резолюції приймалося на кождих більших зібраннях. Границі американські пани відтворили. Якийсь процент крикунів виїхало в Росію, але все таки більше число таких, що розум свій в ногах мають, лишилося в Америці, в Америці не робітничій, а буржуазній. Їх обовязком булоб тепер затремтіти, застукати ногами, засвистати в пальці, зафоркати носами на своїх товаришів в Москві, которі тоді як Америка відкрила границі на вніз,а русским людям, перед ними їх рідний край закрили.

І за вони сего не зроблять, бо вони раби Москви.

Чопенко.

ДРІБНІ ОДОЛОШЕННЯ

Оголошення жонитьби не приймається. За оголошення пожужують платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів дяесь відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого кравця ІВАНА ДУЧИМИНСЬКОГО з села Городиня, пов. Самбір, Гал. Чотири місяці тому перебував в Акроп, Огайо. Вайцаю його, щоби зголосився на мою адресу в дуже важній справі. Хто о нім зпне зволить звернути його увагу на се пошукування. WASYL FURDYN, 2613 E. 31st St., Lorain, Ohio. 95-96

Пошукую в Америці мого шваґра АНДРІЯ СЛОБОДЯНА, родом з села Росохи, повіт Коломия. Прошу напитать до мене шваґре на адресу: ВАСИЛЬ ДРАГАНЧИК, Ukr. Prac. Tabor, I. Kutyn, U. Sotnia, Libetee, (Reichenberg), Checho-Slovak Rep. Europe. 95-96

ТРОК НА ПРОДАЖ

2½ тони ваги, марки "PACKARD" майже новий і в найлїпшім стані за 900 долярів, т. зн. майже за половину цїни. Рідка нагода набути трок чи то для власного вжитку, чи на бізнес чи на перепродажу. Можна оглянути і випробувати. Зголошуйтесь або пишіть на слїдуючу адресу. 94-96

J. F. MAXWELL,
455 Park Pl., Brooklyn, N. Y.

ВАЖНА І НАГЛА СПРАВА.

До тих, що повертають до краю.

Повідомляємо всїх наших Родинцїв, котрі їдуть вже незадовго до краю або думають в короткі виїхати, щоби в дуже важній справі подали нам сейчас свої і своїх товаришів адреси а отримають дуже важні інформації передовсїм в справі паспортів і виїзду, без котрих безусловно не повинні пускатися в дорогу. Пишіть сейчас на адрес: UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU, 245 Court Street, Newark, N. J.

ФАРМИ, купуйте лише з цїлим ініціятивом при великих фабричних містах в українській околиці. Тут земля рівна без камінє, можно на фарми українсько-фармерське товариство, відділ У. Н. С. В. околиці міста Oneida, N. Y. аж до Rome в найлїпші фарми; проте вам скажуть наші українські фармери. Пишіть по виник і опис фармів до. 74спн92

А. ФИЛИПЧАК,
BURNAMVILLE, Oneida, N. Y.
Telefon 38-F 41

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

На окрова фарма; пізлонній орної землї, решта гарний лїс і пасовиско. На фармі є двоповерховий 9 мешкальників, много овочевих дерев, 5 миль до міста, 1 миля до цторів і почти; пів мили до ліна; на фармі є 1 кінь, 1 корова, 60 курий, потребні фармерські знаряди і пуляси. Властитель продає, бо повдовів. Ціна $2000, готівка $1600, а решта на моргеч на 6%. Пишіть або звертайтесь на адресу MIKE RUDNANIN, Greenfield Center, R. F. D. 2, Saratoga Spring, N. Y. 96-101

УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КО.

Повідомляє всіх своїх кастумерів, що для їдучих до краю має близько офісу УКРАЇНСЬКИЙ ГОТЕЛЬ І РЕСТАВРАЦІЮ.

Переслає гроші до старого краю під гварантією АМЕРИКАН ЕКСПРЕС КО. на ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК.

Пишіть до нас як без перешкоди переїжджати до краю? Як дістати скоро паспорт?

Їдучи до краю напишіть до нас, а ми Вас будемо ждати на стації. В українськім готелю дістанете тано і чисті кімнати. — Пишіть до:

Ukrainian Export Co., Inc,
318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ЛИЦЯ О НЕЗДОРОВІЙ КРАСЦІ СКОРО ВИЛЇЧЕНІ

Вугри і корости, отворені пори і лискуча шкіра, волосе на лиці, руках і тілі, знаки, пятна і сині жилї. ДОВІРОЧНИСТЬ ГВАРАНТОВАНА. Не є дорого а вповні гварантоване.

Голоситись до SPARROW CO. а дістанете пораду яку Вам може удїлити

THE SPARROW (A 3),
БЕЗПЕЧНА, ДОБРА ПЕВНА МЕТОДА.
180 Avenue C., New York City.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

80 акрів, 25 акрів великого лїса, решта по орання, 8-кімнатний дім, 6 корів, 2 яівики, 2 коні, 95 курий, 10 качок, всякі машини, 400 овочевих дерев, одно миля до міста. Ціна $4000, готівки $2000. 95-7

100 акрів, 10 доброго лїса, а решта до орання, при стейтовій дорозї, миля до міста, 10 кімнатний дім, стодола і другі будинки, 6 корів, 2 яівки, 3 коні, 100 курий, дуже добрі машини. Ціна $4500, готівки $1500.

Крім сих фарм маю еще другі ,нежилі і малі фарми. Приходіть на мій офіс, готові до відїзду, оглянути фарми або пишіть.

S. POKUTNY,
197 Forsyth St., New York City.

Nuga-Tone

ЗМІЦНЯЄ І УСТАЛЮЄ НЕРВИ, ОЧИЩАЄ КРОВ І ТВОРИТЬ ПОВНУ СИЛУ У МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Мищ нервів підтримує органи тіла і будить їх до повного активного життя. Nuga-Tone має фосфор для нервів і органічне залїзо для крови. Він складається з вісьмох лїчичих складників, будуючих здоровле, і тому поручають сей лїк найлїпші лікарі.

Уживаючи знаменитої медицини Nuga-Tone можна в дуже короткому часі відчути: бозі жолудка, гази, вітрилайор, розлюненне, біль голови, слабі нирки, слабости черева, недобрий віддих, блїдий язик, вонїти, тікавка, корчі і инші подібні хвороти. Nuga-Tone справить апетит, збільшить вашу вагу, дасть здоровий сон і вчинить з вас нового чолюка. Nuga-Tone кормить і змінює життєві органи, дає сили мущинам а красу і здоровле женщинам. Тисячі людий уживає сего лїку з повним признанием. Витвіть отсю оголошку, здїть в аптику по фляшочку Nuga-Tone. Если отсей лїк заведе Вас, звертіть його другі-сторичкови і жадайте зворотну гроший. Коли не годі дістати сей лїк у свою другі-сторинка, зашліть нам $1.00 і дістанете згадане лїчиче средство з повною запорукою. 60п—

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 539 So. Dearborn St., Chicago. Guaranteed. Retail price $1.00.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділю до 4. пополудни.

113 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціялїст зі старого краю. Лїчить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG,
304 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant.

Dr ZINS.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Говорить по українськи.

Має 25-літну практику в „Ню Йорк Пост і граджуейт Госпіталї" і „Джон Гопкинс Госпіталї" в Бал.

Лїкарська Порада Даром.

Год.: від 9. рано до 8. вечер.

В неділі від 9. рано до 4. поп.

110 East 16th St. N. Y.

між Irving Pl. & Union Sq.

НЕДУГИ МУЩИН DR. KOLER

638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Говорить по українськи.

Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 літ досвіду у лїченню мущин. Голосіться особисто, почтою не лїчу. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в неділі від 9. до 2. попол.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ГАЗЕТА „СВОБОДА"

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
з Чатанівки. Потребинщини.

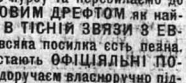

без причіп в околиці сторони Шікаго або околиці мешкаюче, телефонуйте до МУЗИКИ і жовнайть гроші. 36спн-

2231 W. Chicago Ave.
Телефон. Seeley 4252

НАЙЛУЧША НАГОДА ІХАТИ ДО КРАЮ

Ті котрі желають бути в Европі мають найлучшу нагоду тепер їхати під охороною нашого провідника Доб. Евгенія Рейховського, котрий відїздже в короткі до Европи. Доб. Рейховський буде помагати в всяких потребах в часі подорожи. А також буде слідити за Вашими, багажами, щоб Ви могли в цілости перевести на місце призначення. Тому ті, що желають прилучитись до партії зволять ласкаво прислати 20 дол. завдатку на замовлення місця на корабли.

Всї желающі спровадити свою рідню до Америки мають найлучшу нагоду мати на услугах Доб. Рейховського, котрий їде в тій цїли, щоб відвідати Ваших рідних і привести їх до Америки. Ви можете самі зрозуміти яку велику поміч ми дамо для Ваших рідних котрі можливо ніколи не їздили та неможуть дістатись до Злучених Держав.

Се вже третий із ряду з наших представників котрого посилаємо до Европи на жадання наших клієнтів, щоб дати наглу поміч їх нуждаючій родині в старім краю. Отже хтоб хотів скоро спровадити свою рідню або передати гроші поміч нехай сейчас напише до нашого банку.

ЯК ХОЧЕТЕ скоро вислати гроші до КРАЮ, то наш банк чесно Вас обслужить. Гроші вимінюємо після бїжучого щоденного курсу та пересилаємо до краю ТЕЛЕГРАФІЧНО, МОНЕЙ ОРДЕРОМ І БАНКОВИМ ДРЕФТОМ як найкорше і під повною гварантією. НАШ БАНК СТОЇТЬ В ТІСНІЙ ЗВЯЗІ З ЕВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ БАНКАМИ, тому всяка посилка есть певна, скора і дешева. Посилаючі гроші через наш банк дістають ОФІЦІЯЛЬНІ СВІДЧЕННЯ „РЕСИТ" яко запоруку своєї посилки, та доручаєм власноручно підпори красвої почти.

У всїх потребах пасажирських і банкових просимо звертались особисто або листовно на адресу:

HENRY C. ZARO, BANKER,
39 COOPER SQUARE, DEPT. C. P. NEW YORK, N. Y.